

Personskadekommittén Cirkulär 2/2021

2021-09-07

Barnschablon

Inkomstförlust barnskador från och med 19 år

“Ersättning för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadelidande skulle ha kunnat uppbära, om han icke hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått...” (Skadeståndsl 5 kap 1 § st 2).

För den skadade som har fast anställning när olyckan inträffar eller där en yrkesinriktad utbildning pågår är det oftast inga större svårigheter att bedöma inkomsten som oskadad. Däremot uppstår bedömningssvårigheter när den skadade är barn eller ungdom, eftersom man i de flesta fall ännu inte uppnått den ålder där man gjort tydliga vägval för sitt framtida yrkesliv. Ju yngre personen är vid skadetillfället desto svårare att avgöra vilka arbets- och inkomstförhållanden som ska ligga till grund för beräkningen av inkomsten som oskadad.

För barn och ungdomar som skadats allvarligt och blir helt arbetsförmögna och där det inte är möjligt att bedöma ett visst yrke eller inkomst som sannolik rekommenderas att *barnschablonen* används vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust.

För barn och ungdomar som inte blir helt arbetsförmögna men som fått en skada som påverkar yrkesvalet används istället cirkuläret 3/2021 *Schabloniserade inkomstunderlag*.

Barnschablonen baseras på statistik från Statistiska Centralbyrån. Uppgifterna utgör medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, det vill säga den inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstförlusterna beräknas genom en så kallad trappstegsmodell med intervallerna:

19-24 år

25-29 år

30-34 år

35-39 år

40-44 år

45-64 år

Skattningar av medianen av månadslön samt antalsuppgifter efter åldersgrupp och utbildningsnivå på hela arbetsmarknaden, år 2020¹

Uppdaterad tabell 2020 års löneuppgifter

Åldersgrupp	Utbildningsnivå	Antal	Månadslön Medianlön
19-24	Totalt	286 270	25 900
25-29	Totalt	371 280	30 000
30-34	Totalt	385 590	32 700
35-39	Totalt	342 700	34 000
40-44	Totalt	350 720	35 900
45-64	Totalt	1 276 610	35 500

Utbildningsnivån "totalt" inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstunderlag för respektive åldersintervall

Inkomstunderlag beräknade utifrån 2020 års statistikuppgifter.

19-24 år: 25 900 kr x 12,2 = 315 980 kr

25-29 år: 30 000 kr x 12,2 = 366 000 kr

30-34 år: 32 700 kr x 12,2 = 398 940 kr

35-39 år: 34 000 kr x 12,2 = 414 800 kr

40-44 år: 35 900 kr x 12,2 = 437 980 kr

45-64 år: 35 900 kr x 12,2 = 437 980 kr

Inkomstunderlagen i barnschablonen bör inte sänkas. Barnschablonen använder därför samma inkomstunderlag i intervallet 45-64 år som i intervallet 40-44 år.

¹ Statistikuppgifter inhämtade från Statistiska Centralbyrån. Beskrivning av statistiken bifogas varje beställning av löneuppgifter från Statistiska Centralbyrån; KVALITETSDEKLARATION Lönestrukturstatistik, hela ekonomin 2020, AM0110

Garantinivåer vid aktivitets/sjukersättning

2020

Prisbasbeloppet: 47 300 kr

Innan 21 år	2,23 pbb	105 479 kr
Mellan 21-23 år	2,28 pbb	107 844 kr
Mellan 23-25 år	2,33 pbb	110 209 kr
Mellan 25-27 år	2,38 pbb	112 574 kr
Mellan 27-29 år	2,43 pbb	114 939 kr
Mellan 29-30 år	2,48 pbb	117 304 kr
Från och med 30 år	2,53 pbb	119 669 kr

2021

Prisbasbeloppet: 47 600 kr

Innan 21 år	2,23 pbb	106 148 kr
Mellan 21-23 år	2,28 pbb	108 528 kr
Mellan 23-25 år	2,33 pbb	110 908 kr
Mellan 25-27 år	2,38 pbb	113 288 kr
Mellan 27-29 år	2,43 pbb	115 668 kr
Mellan 29-30 år	2,48 pbb	118 048 kr
Från och med 30 år	2,53 pbb	120 428 kr

Avräkning av aktivitets/sjukersättning för respektive åldersintervall

Inom åldersintervallen 19-24 år och 25-29 år görs avräkning med ett snitt av aktivitetsersättningen inom respektive åldersintervall. En snittberäkning används för att få ett utjämnat värde. Inom övriga åldersintervall görs avräkning med sjukersättning i form av garantiersättning.

2020

Intervallet 19-24 år, snitt 2,28 pbb	107 844 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,42 pbb	114 466 kr
Övriga intervall, 2,53 pbb	119 669 kr

2021

Intervallet 19-24 år, snitt 2,28 pbb	108 528 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,42 pbb	115 192 kr
Övriga intervall, 2,53 pbb	120 428 kr

Beräkning av inkomstförlust

Ersättning för inkomstförlust enligt barnschablonen kan beräknas och slutregleras i ett tidigt skede. Ersättningen kan beräknas innan Försäkringskassan har beslutat om hel sjukersättning vid 30 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust lämnas från och med den 1 juli det år den skadade fyller 19 år, vilket motsvarar den tidpunkt då Försäkringskassan tidigast kan bevilja aktivitetsersättning.

Årlig inkomstförlust i respektive åldersintervall

Beräknad utifrån **2020 års** löneuppgifter och garantinivåer på aktivitets/sjukersättning.

Ålder	Inkomstunderlag	Avräkning	Inkomstförlust
19-24 år	315 980 kr	107 844 kr	208 136 kr/år
25-29 år	366 000 kr	114 466 kr	251 534 kr/år
30-34 år	398 940 kr	119 669 kr	279 271 kr/år
35-39 år	414 800 kr	119 669 kr	295 131 kr/år
40-44 år	437 980 kr	119 669 kr	318 311 kr/år
45-64 år	437 980 kr	119 669 kr	318 311 kr/år

Inkomstförluster för framtiden

Inkomstförlusterna beräknas till ett och samma årsbelopp inom respektive åldersintervall. Förlusten för respektive åldersintervall värdesätts årligen enligt reglerna om värdesättning av skadeståndslivräntor.

Inkomstförluster för förfluten tid

Om den skadade är äldre än 19 år vid provningstillfället görs beräkningen av inkomstförlust för förfluten tid år för år. På Svensk Försäkrings hemsida finns statistik för barnschablonen upp till 30 års ålder från och med 2006 och framåt i arkivet.

Pensionsförlust

Pensionsförlusten beräknas till hälften av inkomstlivräntan i det sista åldersintervallet.

Information om 5 kap 5 § skadeståndslagen

Vid slutreglering av en barnskada bör sedvanlig tydlig information ges om rätten och skyldigheten att återkomma enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen vid väsentligt ändrade förhållanden.

Övergångsbestämmelser

För de ärenden där bolagen börjat använda den tidigare barnschablonen men inte slutreglerat ärendena i fråga om inkomstförlust bör den nya barnschablonen alternativt de schabloniserade inkomstunderlagen tillämpas vid den fortsatta prövningen i nämnden. Det bör alltså vara prövningstillfället som styr när den nya barnschablonen ska tillämpas. Perioder för förfluten tid som är prövade i nämnden utifrån den tidigare barnschablonen kvarstår. Den nya barnschablonen gäller för framtiden och den fortsatta prövningen i nämnden.